

Vuoden 2027 talousarviokehys

Yhteinen kirkkoneuvosto 23.04.2026
13/02.00.01/2026

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1. todeta, että yhteisen kirkkovaltuuston kokouksessaan 25.1.2024 päättämien vuosien 2025–2030 taloussuunnittelua ohjaavien periaatteiden perusteella vuoden 2027 kokonaiskehysmäärärahaksi on valmistelussa johdettu 92 934 188 euroa.
2. todeta, että yhteisen kirkkovaltuuston 11.9.2025 § 63 kokonaismäärärahajaoista tekemään päätökseen mukaisesti koko seurakuntayhtymän erilliset menot (Yhteiset-ryhmä) vähennetään kokonaiskehysmäärärahan päältä pois.
3. , että vuonna 2027 Yhteiset-ryhmän toimintakate on 11 676 997 euroa ja se jakautuu seuraavasti:

Valtion rahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut

- hautaus toimi 4 451 396 euroa
- väestökirjanpito 885 176 euroa
- kulttuuriperinnön ylläpito 1 876 735 euroa

Henkilöstöetuudet

- suorituslisä 748 418 euroa
- työterveyshuolto 850 000 euroa
- työsuhdematkalippu 922 272 euroa
- työhyvinvointiedut 220 000 euroa
- ravintoetu 123 000 euroa

Muut yhteiset määrärahat

- tarvehankintainen määräraha 1 600 000 euroa.

4. todeta, että seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahajako perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 11.9.2025 § 63 kokonaismäärärahajaoista tekemään päätökseen. Toimintakuluista laskettuna seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahajako vuonna 2027 on seuraava: seurakunnat 59,71 % ja yhteiset palvelut 40,29 %. Toimintakatteesta laskettuna seurakuntien osuus on 63,03 % ja yhteisten palvelujen 36,97 %.

5. todeta, että

a) seurakunnille osoitettu määräraha (toimintakate) on 51 216 408 euroa, josta vähennetään sisäisten vuokrien laskentaan liittyvä seurakuntien käytössä olevien tilojen peruskorjausinvestointien poistot (3 086 729 euroa). Tämän jälkeen seurakuntien kehysmääräraha (toimintakate) vuodelle 2027 on 48 129 679 euroa.

b) yhteisille palveluille osoitettu määräraha (toimintakate) on 30 040 784 euroa, johon lisätään sisäisten vuokrien laskentaan liittyvä seurakuntien käytössä olevien tilojen peruskorjausinvestointien poistot (3 086 729 euroa). Tämän jälkeen yhteisten palveluiden kehysmääräraha on 33 127 512.

6. antaa seurakunnille ja yhteisille palveluille liitteenä olevan laadintaohjeen talousarvioksi 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2027–2029 sekä hyväksyä ohjeeseen sisältyvän vuosien 2027–2029 käyttötalouden.

Käsittely

Päätös

Päätöshistoria

Selostus

Taustaa

Talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisen perustaksi yhteinen kirkkoneuvosto päättää vuosittain keväällä talousarviokehuksesta ja antaa samalla laadintaohjeen aikatauluineen.

Talousarviokehysesitys perustuu oletukselle että kirkollisveroprosentti pysyy nykyisellään 1,0 prosentissa. Veroprosentista päättää yhteinen kirkkovaltuusto. Veroprosentista valmistellaan yhteiselle kirkkoneuvostolle myöhemmin keväällä esitys kesäkuussa kokoontuvaa yhteistä kirkkovaltuustoa varten.

Päätösehdotuksen perustelut

Taloussuunnitelma vuosiksi 2027–2029

Taloussuunnitelmissa on laadittu taloussuunnitelma vuosille 2027–2029, jossa on huomioitu uusimmat talousennusteet muun muassa ansiotulojen, inflaation ja kirkollisverotulojen kehityksestä. Suunnitelma perustuu YKV:n päättämiin taloussuunnittelua ohjaaviin periaatteisiin.

Toimintakate

Toimintatuottojen kokonaissummaa on korotettu 3,0 prosentilla 21,0 milj. eurosta 21,6 milj. euroon. Korotus perustuu Rohkeasti yhdessä -työskentelyn yhteydessä laadittuihin periaatteisiin toimintatuottojen kasvattamisesta, mikä on nykyisen taloussuunnitelman perusteena.

Suunnitelmassa käyttötalouden kuluja on vuodeksi 2027 ensin kasvatettu laskennallisesti siten, että vuoden 2026 kehysten henkilöstökuluun on varattu 5,0 prosentin korotus, joka pitää sisällään sopimusten mukaiset palkankorotukset ja lisäksi varauksen palkkauksen kehittämiseen liittyviin kuluihin. Muita toimintakuluja on korotettu inflaatioarvion perusteella 2,0 prosenttia. Vuosiksi 2028 ja 2029 henkilöstökuluja on korotettu vuosittain edelleen 5 prosentilla ja muita toimintakuluja 2,0 prosentilla.

Talousarviokehys on toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakate. Edellä kuvatulla tavalla laskettuna vuoden 2027 toimintakate on 92,9 milj. euroa. Katetta on kuitenkin jouduttu pienentämään 2,1 milj. eurolla (–1,8 %), jotta tilikauden jäämäksi on saatu suunnitteluperiaatteiden mukainen nolla euroa.

Samalla tavalla laskettu toimintakate vuodeksi 2028 on 91,0 milj. euroa ja vuodeksi 2029 90,7 milj. euroa. Taloussuunnitelmassa vuoden 2028 kuluja on jouduttu

vähentämään 2,8 milj. euroa ja vuoden 2029 kuluja 4,3 milj. euroa, jotta tilikausien 2028 ja 2029 jäämät ovat laadintaperiaatteiden mukaisesti samoin nolla euroa.

Toimintakatteen jälkeiset erät

Verotulot

Vuoden 2025 verotuoton toteutuma oli 93,5 milj. euroa (+2,8 %) ja vuoden 2026 talousarvioluku on sama 93,5 milj. euroa. Vuodeksi 2026 ja 2027 ennustetaan lievää kasvua ja sen perusteella vuoden 2027 kirkollisveroarvio on 95,3 milj. euroa (+2,0 %). Tämän jälkeen kasvun odotetaan pysähtyvän ja taloussuunnitelmassa verotuloarvio pidetään samana 95,3 milj. euron summana kaikkina suunnitelman vuosina. Verotuoton arvioiminen on vaikeaa tilanteessa, jossa verotettavia ansioita saavien määrä kaiken aikaa vähenee, vaikka verotettavat ansiot kasvavatkin. Siksi varovainen ennuste on katsottu olevan paras ratkaisu tässä tilanteessa.

Kirkollisverotuloarvio perustuu seurakunnan jäsenten ansiotulojen viime vuosien kehitykseen ja arvioon tulevasta kehityksestä. Jäsenten verotettavat ansiot ovat kasvaneet ja sen seurauksena kirkollisverot, mutta vähemmän kuin inflaatio on kasvattanut palkkoja ja hintoja. Helsingin väestökehitys tukee tilannetta, vaikka seurakuntien jäsenmäärä väheneekin. Verotuoton siis odotetaan hienoistesti kasvavan vielä jonkin aikaa. Epävarmuus on kuitenkin suurta ja siksi suunnitelmassa kasvua ei ole huomioitu. Tilanne arvioidaan joka vuosi uudelleen.

Valtionrahoitus

Valtion talousarviosta ev.lut. kirkolle maksettavaa valtionrahoitusta leikattiin vuodesta 2025 alkaen. Lisäksi kirkolliskokous muutti rahoituksen jakoperusteita seurakuntatalouksille. Näiden päätösten seurauksena Helsingin seurakuntayhtymän osuus rahoituksesta väheni 3,8 milj. eurolla. Pääökseen liittyy vuosien 2025 ja 2026 siirtymäkausi ja vuonna 2027 rahoitus vähenee tämän hetken laskelmien mukaan vielä noin 1,5 milj. euroa.

Verotuskulut ja kirkon rahastomaksut

Verotuskulut perustuvat seurakuntatalouksien verotulojen ja jäsenmäärien suhteellisiin osuuksiin. Kulujen odotetaan kasvavan kaksi prosenttia vuoden 2026 määrästä.

Kirkon keskusrahasto- ja eläkerahastomaksut, perustuvat molemmat viimeksi valmistuneen verotuksen mukaiseen kirkollisverotuottoon. Verovuoden 2025 verotuotto on tiedossa ja sen perusteella voidaan rahastomaksut laskea tarpeeksi tarkasti kehysvaiheeseen. Kasvu vuodeksi 2027 on 2,8 %.

Rahoitustuotot

Rahavarojen sijoitustoiminnan tuottoja ei ole tarkoitus tulouttaa tuloslaskelmaan vaan sijoituksia pidetään mahdollisimman pitkään. Vain tilanteessa, jossa kassatilanteen vuoksi sijoituksia joudutaan myymään, syntyy mahdollisia myyntivoittoja, jotka näkyvät tuloslaskelmassa. Aika ajoin sijoituksia vaihdetaan toisiin, jolloin myydään ja ostetaan, ja näissä tapauksissa syntyvä myyntivoitto tai -tappio tulee tuloslaskelmaan.

Kiinteistösijoitusten luonteeseen liittyy jatkuva vuokrista saatava kassavirta. Kulujen jälkeen tuotto on selvästi ylijäämäinen. Sijoitustoiminnan tuotot on kuitenkin budjetoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen suhteellisen alhaisiksi.

Investoinnit

Investointeihin käytettävä rahamäärä laskentaperiaatteeksi on määritelty kaavavamaisesta laskemalla yhteen edellisen vuoden vuosikate ja rahamäärien sijoitusten 3 %:n laskennallinen tuotto. Summasta jätetään käyttämättä kaksi miljoonaa euroa, joka laskennallisesti jää tuloslaskelmaan.

Vuoden 2027 poistot olisivat 7,8 milj. euroa ja sijoitusten laskennallinen tuotto 7,5 milj. euroa. Näin olleen investointeihin olisi käytettävissä $7,8 + 7,5 - 2,0 = 13,3$ milj. euroa. Kiinteistöjen myyntien tuloarvio on 3,0 milj. euroa. Vuosiksi 2028 ja 2029 vastaavan laskelman tulokset ovat 13,5 ja 13,7 milj. euroa ja kiinteistömyyntien tuloarviot vastaavasti 1,5 ja 1,5 milj. euroa.

Valmistelussa olevat Honkanummen krematorion savunkaasupudistusjärjestelmän sekä todennäköisesti Malmin hautausmaalle rakennettavan uuden krematorion toteuttamisen kustannukset eivät sisälly tähän investointikehykseen. Niiden osalta tullaan laatimaan talousarvion muutosesitys aikataulujen, kustannusten- ja osallistujien määrän tarkentuessa.

Tilikauden tulos

Kehysesityksen mukaisesti vuoden 2027 vuosikatteen muodostuu 7,2 milj. euroa, poistot ovat 7,8 milj. euroa, poistoeron muutos 0,6 milj. euroa ja tilikauden jäämä 0,0 milj. euroa.

Kehysmääräraha ja sen jako

Kehysmäärärahojen määrä perustuu taloussuunnitelmaan, joka on laadittu yhteisen kirkkovaltuuston 25.1.2024 päättämien vuosien 2025–2030 taloussuunnittelua ohjaavien periaatteiden mukaisesti, jossa tilikauden jäämää ei päästetä alijäämäiseksi ja rahavaroja ei päästetä reaaliarvokorjattuna laskemaan alle 100 milj. euron (vuoden 2021 tasoon nähden). Tämän perusteella vuoden 2027 kokonaismäärärahakehykseksi (toimintakate) on valmistelussa johdettu 92 934 188 euroa.

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahaosuuksien lisäksi kokonaismääräraha pitää sisällään Yhteiset-ryhmän (YKV 6.3.2025 § 21). Yhteiset-ryhmään kuuluvat valtion rahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut, henkilöstöetuudet, kertaluonteiset määrärahat ja muut yhteiset määrärahat. Näiden summa vähennetään kokonaismäärärahasta, jolloin saadaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahaosuuksien yhteissumma. Vuoden 2027 kehyksessä ei ole kertaluonteisia määrärahoja.

Vuonna 2027 Yhteiset-ryhmän toimintakate on 11 676 997 euroa. Siitä valtionrahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut ovat 7 213 307 euroa, henkilöstöetuudet 2 863 690 euroa ja muissa yhteisissä määrärahoissa oleva tarveharkintainen määräraha 1 600 000 euroa.

Valtionrahoituksella rahoitettavista lakisääteisistä kuluista hautaus-toimen osuus on 4 451 396 euroa, väestökirjanpidon osuus 885 176 euroa ja kulttuuriperinnön ylläpidon osuus 1 876 735 euroa. Talousarviossa väestökirjanpidon osuus sisältyy hallinnon pääluokkaan ja kulttuuriperinnön ylläpidon osuus kiinteistötoimen pääluokkaan.

Henkilöstöetuina Yhteiset-ryhmässä on määrärahat suorituslisille, työterveyshuollolle, työsuhdematkalipulle, työhyvinvointieduille ja ravintoedulle – talousarviossa nämä kaikki ovat osa hallinnon pääluokkaa.

Muita yhteisiä määrärahoja on tarveharkintainen määräraha 1,6 milj. euroa, joka talousarviossa on osa yhteisten seurakunnallisten tehtävien pääluokkaa.

KÄYTTÖTALOUSOSA	TA-KEHYS 2026	TA-KEHYS 2027	TS-KEHYS 2028	TS-KEHYS 2029
SEURAKUNNALLISET TEHTÄVÄT (PL 2)	-47 076 794	-48 129 679	-48 135 176	-47 769 850
Toimintamääräraha	-50 339 615	-51 216 408	-51 635 176	-51 269 850
Peruskorjausinvestointien poistot	3 262 821	3 086 729	3 500 000	3 500 000
YHTEISET PALVELUT (PL 1, 3-5)	-33 166 260	-33 127 512	-33 786 411	-33 572 130
<u>Yhteiset seurakunnalliset tehtävät (PL 3)</u>	<u>-20 310 569</u>	<u>-20 297 032</u>	<u>-20 287 844</u>	<u>-20 312 942</u>
Yhteinen srk-työ	-11 328 492	-11 304 836		
<u>Muut yht. tehtävät</u>	<u>-8 982 077</u>	<u>-8 992 197</u>		
Viestintä	-1 774 843	-1 940 423		
Mediatoimitus	-2 875 963	-2 654 949		
Muu yht. srk toiminta (avustukset ja varaukset)	-4 331 271	-4 396 825		
<u>Yhteinen hallinto, toimintakate (PL 1)</u>	<u>-8 767 351</u>	<u>-8 863 953</u>	<u>-9 112 160</u>	<u>-8 878 419</u>
Luottamuselimet	-318 357	-439 256		
Sisäinen tarkastus	-232 345	-238 256		
Yhtymänjohtajan toimisto	-1 108 595	-1 058 712		
Hallinto-osasto ilman varauksia	-4 747 965	-4 625 011		
Hallinto-osasto, varaukset	-170 000	-173 400		
Henkilöstöosasto ilman varauksia	-2 175 089	-2 314 318		
Henkilöstöosasto, varaukset	-15 000	-15 000		
<u>Ympäristö- ja hautaus toimi (PL4)</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Kiinteistötoimi (PL 5)</u>	<u>-4 088 341</u>	<u>-3 966 527</u>	<u>-4 386 406</u>	<u>-4 380 769</u>
Toimintamääräraha	-557 222	-879 798		
Ympäristötoimi	-268 298			
Peruskorjausinvestointien poistot	-3 262 821	-3 086 729	-3 500 000	-3 500 000
YHTEISET-RYHMÄ	-12 771 499	-11 676 997	-11 770 413	-11 688 020
<u>Valtion rahoituksella rahoitettavat lakisääteiset kulut</u>				
Hautaus toimi	-4 451 396	-4 451 396		
Väestökirjanpito (80% / Keskusrekisteri)	-885 176	-885 176		
Kulttuuriperinnön ylläpito (laskennallinen)	-1 876 735	-1 876 735		
<u>Henkilöstöetuudet</u>				
Suorituslisä	-680 380	-748 418		
Työterveyshuolto	-596 820	-850 000		
Työsuhdematkalippuetu	-812 000	-922 272		
Työhyvinvointietu (Smartum joululahja+tyhy-etu)	-148 992	-220 000		
Ravintoetu	-120 000	-123 000		
<u>Kertaluonteiset määrärahat</u>				
Käytöstä poistettujen rakennusten purkukulu	-750 000	0		
Seurakuntavaalit	-850 000	0		
<u>Muut yhteiset määrärahat</u>				
Tarveharkintainen määräraha	-1 600 000	-1 600 000		
HELSINGIN SEURAKUNTAYHTYMÄ	-93 014 552	-92 934 188	-93 692 000	-93 030 000

Kuva: Kehysmäärärahajako Yhteiset-ryhmän, seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä 2027 (sitova) sekä 2027–2028 (alustava).

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden määrärahajako perustuu yhteisen kirkkovaltuuston 11.9.2025 § 63 kokonaismäärärahajaosta tekemään päätökseen.

Jaossa on huomioitu myös seurakuntien ja yhteisten palveluiden työnjaosta tehtyt, vuoteen 2027 kohdistuvat päätökset (YKN 3.4.2025 § 113, päätöskohta 35.).

Yhteiset-ryhmän jälkeen jäljelle jäävä toimintakate (81 257 191 euroa) jaetaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken.

Kaikkien muutosten jälkeen seurakuntien osuus Yhteiset-ryhmän jälkeen jäljelle jäävistä toimintakuluista on 59,71 % ja yhteisten palveluiden osuus 40,29 %.

Seurakuntien määrärahojen jakaminen

Yhteinen kirkkovaltuusto päätti 6.3.2025 § 21 vuodesta 2026 eteenpäin käytössä olevista sisäisten vuokrien määrittelyperusteista ja seurakuntien määrärahojen jakoperusteista.

Seurakunnille laskentaperusteiden mukaan laskettu määräraha (toimintakate) yhteensä on 51 216 408 euroa, josta on vähennetty seurakuntien käytössä olevien tilojen peruskorjausinvestointien poistot 3 086 729 euroa. Tämän mukaan seurakuntien kehysmääräraha (toimintakate) vuodelle 2027 on 48 129 679 euroa. Seurakuntakohtaiset kehysmäärärahat on laskettu YKV:n 6.3.2025 § 21 päätöksen

mukaisesti ja niitä koskeva taulukko on liitteenä olevassa Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelman valmisteluohjeessa.

Vastaavasti yhteisille palveluille laskettu määräraha (toimintakate) on 30 040 783 euroa ja siihen on lisätty edellä mainittu poisto-osuus 3 086 729 euroa. Tämän jälkeen yhteisten palveluiden kehysmääräraha (toimintakate) on 33 127 512 euroa. Tästä yhteisten seurakunnallisten tehtävien osuus on 20 297 032 euroa, yhteisen hallinnon osuus on 8 863 953 euroa ja kiinteistötoimen osuus on 3 966 527 euroa.

Seurakunnille ja yhteisille palveluille annetaan valmisteluohje laatia kehyspäättöksen perusteella talousarvio vuodeksi 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2027–2029. Ohje sisältää päätöskohtien 1.–5. perusteella laaditun taulukkomuotoisen talousarviokehysten. Seurakuntaneuvostoja pyydetään laatimaan suunnitelmat säästöjen ja testamentti- ja lahjoitusvarojen käytöstä vuosille 2027–2029 sekä palveluiden hinnastot. Lisäksi ilmoitetaan YKV:n 6.3.2025 päättämien jakoperusteiden mukaan lasketut seurakuntakohtaiset määrärahat.

Yhteisten palveluiden määrärahojen jakaminen

Määrärahojen jakaminen yhteisten palveluiden osastojen ja yksikköjen kesken perustuu vuoden 2026 määräraha-kehukseen. Yhteiset-ryhmään tehdyt siirrot on kohdistettu niihin osastoihin ja yksiköihin, joissa kulut ovat aiemmin olleet.

Vuodelle 2027 on tehty henkilöstösiirtoja yksiköiden välillä. Viestinnän osuutta on kasvatettu someviestintään lisättyllä 100 000 euron määrärahalla. Luottamuselinten määrärahaa on lisätty 110 000 eurolla kasvaneiden kustannusten vuoksi. Henkilöstöosastolle pääluottamusmiesten palkkioihin on lisätty noin 50 000 euroa. Vastaava kulu on ollut aikaisempiinkin, nyt määrärahaa korotetaan vastaamaan kustannuksia. Vastaavat summat on vähennetty kaikilta muilta osastoilta ja yksiköiltä näiden kulujen suhteessa. Tämän jälkeen on laskettu kunkin osaston/yksikön prosentuaalinen osuus yhteisten palveluiden määräraha-kehuksesta. Lisäksi on tehty työnjaon päätösten mukaiset htv-vähennykset (YKN 3.4.2025 § 113)

Kiinteistöosaston kehukseen on lisätty seurakuntien määrärahasta vähennetyt peruskorjausinvestointien poistot.

Mediatoimitus ja pääluokkien 1. ja 3. avustukset ja varaukset on irrotettu osastojen/yksiköiden välisestä prosenttijaosta. Pääkaupunkiseudun seurakuntien yhteisen mediatoimituksen johtokunnan määrittelemä määräraha on 2 654 949 euroa. Avustuksiin ja varauksiin on tehty kahden prosentin korotus.

Aikataulu

Talousarviopohjat avataan FPM-tietojärjestelmässä 5.5.2026 ja talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma tulee laatia 22.8.2026 mennessä. Siitä eteenpäin hallinnollinen käsittely noudatta aikaisempien vuosien käytäntöä. Valmisteluaikataulu on yksityiskohtaisesti liitteenä olevassa valmisteluohjeessa.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutukset: Päätöksellä on laajat lapsiasian vaikutukset, koska useat seurakuntien työmuodot ja yhteisten palveluiden yksiköiden tehtävät koskevat lapsia ja perheitä. Myös nuoret ovat seurakuntien toiminnan kohteina laajasti mm. rippikouluissa.

Talous-, henkilöstö- ja ympäristövaikutukset: Talousarviokehys ohjaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelua. Talousarviolla ja toiminta- ja taloussuunnitelmalla ohjataan seurakuntayhtymän taloutta, henkilöstöä ja päätöksellä on vaikutusta ympäristöön.

Riskit: Talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman suurin riski kohdistuu tuottojen kehitykseen. Jäsenistön määrän ja heidän verotettavien tulojen kehitys ratkaisee kirkollisverotuoton kasvun. Jatkuuko kasvu vai tapahtuuko käänne huonompaan. Jäsenmäärä on alentunut jo usean vuoden ajan, mutta verotettavien tulojen määrä toistaiseksi kasvanut talouden kasvun mukana - kasvun jatkuvuutta on vaikea arvioida.

Toimivallan perusteet

Kirkkojärjestys 6 luku 1 § ja 2 §
Hallintosääntö 4 luku 7.1 § kohta 2

Lisätiedot

hallintojohtaja Juha Silander, p. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi
Talouspäälikkö Pasi Perander p. 050 479 6380, pasi.perander@evl.fi

Jakelu

Seurakunnat
Yhteisten palveluiden osastot